

2006-04-03

Enheten för Europeiska unionen

Kommenterad dagordning för rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser den 10 april 2006

ALLMÄNNA RÅDET

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

2. Godkännande av a-punktslistan

3. Resolutioner och beslut antagna av Europaparlamentet

Dagordningspunkten är en standardpunkt för anmälan av beslut m.m. från Europaparlamentets sessioner. Punkten avser sammanträdesperioden 13-16 mars 2006. Resolutioner och beslut innefattar bl.a. Kazakstan, kriterier för EU:s fredsframtvigande insatser i Demokratiska republiken Kongo, mänskliga rättigheter i Moldavien, situationen i Tchad och FN-rådet för mänskliga rättigheter.

4. (eventuellt) Finansiella perspektivet: Interinstitutionella avtalet

Bedömningen för närvarande är att frågan inte kommer upp på rådsmötet.

Europeiska rådet träffade i december 2005 en överenskommelse om EU:s mångåriga budgetram, det finansiella perspektivet, för perioden 2007-2013. Under våren 2006 förhandlar rådet, kommissionen och Europaparlamentet fram ett interinstitutionellt avtal som bland annat fastställer tak för utgiftsrubrikerna i EU-budgeten och som kommer att ligga till grund för de årliga budgetförhandlingarna. Nästa förhandlingstillfälle mellan institutionerna kommer äga rum den 4 april.

Sverige ser förhandlingsutrymmet gentemot Europaparlamentet som mycket begränsat. Detta gäller både utgiftsnivåer och eventuella krav på förändring av maktbalansen mellan institutionerna.

RÅDET FÖR YTTRE FÖRBINDELSER

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

2. WTO/DDA

Sannolikt en informationspunkt.

Kommissionen kommer att informera rådet om läget i Doharundan. Eftersom förhandlingarna inte nådde så långt som det var tänkt vid WTO:s ministermöte i Hongkong i december 2005 kommer betydande framsteg att krävas inom alla förhandlingsområden för att kunna avsluta Doharundan under 2006. Den första tidsgränsen infaller den 30 april då riktlinjer för de centrala förhandlingarna om jordbruks- och industrivaror skall beslutas. Parallellt med de intensifierade förhandlingarna i Genève diskuteras Doharundan kontinuerligt i olika möten på politisk nivå, senast vid ett informellt handelsministermöte i London den 10-11 mars där kommissionen, USA, Indien, Brasilien, Japan och Australien deltog. Jordbruksförhandlingarna är centrala och styr utvecklingen på övriga områden. Samtidigt är jordbruket och framförallt frågan om ökat marknadstillträde mycket känslig för många MS.

Sverige fortsätter verka för att EU ska delta aktivt och konstruktivt på alla områden, inklusive på jordbruket, för att nå ett ambitiöst slutresultat med öppnare och mer rättvisa handelsregler. Prioriterade förhandlingsområden för SE är jordbruk, industrivaror, tjänster, handelsprocedurer, antidumpning samt utvecklingsfrågorna i vid bemärkelse. Förhandlingar bör starta omgående för att beslut om detaljerade riktlinjer ska kunna fattas den 30 april i enlighet med ministerdeklarationen från Hongkong.

3. Relationerna med Västra Balkan

Diskussions- och ev. beslutspunkt.

Ordförandeskapet har tentativt aviserat att såväl Serbien-Montenegro, Kosovo, Kroatien och ev. Bosnien-Hercegovina kan komma att diskuteras kortfattat på detta möte. Några slutsatser förväntas i nuläget inte.

Fokus förväntas dels ligga på Kosovo, då nya decentraliseringssamtal hålls i Wien den 3 april, dels på ICTY i ljuset av Carla del Pontes utlåtande efter besöket i Belgrad den 31 mars. Carla del Ponte har rapporterat framsteg i Serbien- och Montenegros samarbete med ICTY, vilket bedöms kunna ge konkreta resultat inom de närmaste veckorna. Därmed kommer SA-förhandlingarna mellan EU och Serbien-Montenegro att äga rum som planerat.

Det är angeläget för regeringen att fokus bibehålls på Serbien-Montenegros respektive Bosnien-Hercegovinas samarbete med den internationella krigsförbrytartribunalen, ICTY.

4. Ukraina

Sannolikt diskussionspunkt.

GAERC förväntas att diskutera Ukraina i ljuset av parlamentsvalen och bildandet av en ny regering. Det är dock sannolikt att en koalitionsregering inte ännu bildats när GAERC sammanträder. I den mån utrikesministrarna gör ett uttalande eller antar en slutsatstext om Ukraina, ser regeringen det som angeläget att framhäva att det är av särskild vikt för EU att de första demokratiskt genomförda och fria parlamentsvalen hållits i grannlandet Ukraina, samt att detta är ett viktigt steg i Ukrainas närmande till EU.

5. Vitryssland

Sannolikt diskussions- och beslutspunkt.

GAERC kommer att diskutera Vitryssland efter presidentvalet den 19 mars. Rådsslutsatser om Vitryssland förväntas antas. Inom EU pågår arbete med att ta fram underlag för utökandet av visumrestriktioner för personer som kan hållas ansvariga för det omfattande valfusket och för de allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna som begåtts mot bland annat oppositionella och fredliga demonstranter i samband med valet. GAERC kan komma att fatta beslut om detta den 10 april.

Regeringen anser att ytterligare sanktioner i form av reserestriktioner mot delar av det vitryska ledarskapet, inklusive Lukasjenko kan vara motiverade. Vi måste tydligt markera att vi inte kan tolerera upprepat valfusk och förtryck av oppositionella. Det är samtidigt viktigt att det inte råder någon tvekan om att EU är beredd att fortsatt stödja de

demokratiska krafterna i landet. Vi får inte bidra till att ytterligare stärka den självisolering man tagit på sig.

6. Fredsprocessen i Mellanöstern

Beslutspunkt. Rådsslutsatser förväntas.

Rådet förväntas diskutera utfallet i det israeliska valet den 28 mars, som inneburit en betydande förändring av det politiska landskapet i Israel. Samtidigt har Hamas, som i januari vann valet till det palestinska parlamentet PLC, presenterat en regering och en regeringsförklaring. Rådet förväntas mot bakgrund av detta diskutera hur det nya politiska läget bör hanteras.

Israels åtgärder i Jordandalen och kring Jerusalem förmodas också beröras, liksom den humanitära situationen i Gaza. Diskussionen om EU:s bistånd till palestinierna förväntas fortsätta. Den svenska regeringen avser i detta sammanhang verka för en långsiktig, stegvis politik som ställer tydliga krav, men samtidigt möjliggör stöd till de palestinska institutionerna, främjar konstruktivt och ansvarsfullt agerande, samt undviker att EU:s bistånd går till fel syften.

Rådet förväntas vidare diskutera EU:s möjligheter att påverka de nyvalda israeliska och palestinska regeringarna att arbeta för en positiv utveckling och en hållbar lösning på den israelisk-palestinska konflikten. I detta sammanhang kommer rådet sannolikt att diskutera Kvartettens roll.

7. Iran

Sannolikt diskussions- och beslutspunkt.

GAERC förväntas diskutera EU:s relationer med Iran som helhet. Regeringen anser att ökat stöd till det civila samhället och de som verkar för ett öppnare Iran, samt prioritering av MR-frågorna är av central betydelse.

Den 29 mars gjordes ett ordförandeuttalande i FN:s säkerhetsråd i vilket Iran uppmanas att ta ett antal steg, inkl återupprättande av moratoriet på anrikning av uran, för att återskapa omvärldens förtroende på kärnteknikområdet. Dagen därpå möttes konstellationen P5 + 1 (dvs de permanenta medlemmarna i FN:s säkerhetsråd USA, Ryssland, Kina, UK, Frankrike, plus Tyskland och HR/SG Solana) på utrikesministernivå varvid säkerhetsrådets budskap välkomnades och upprepades. Närmast skall IAEA:s generaldirektör inom 30 dagar avrapportera om eller hur

Iran följer säkerhetsrådets uppmaning. GAERC väntas välkomna ordförandeuttalandet, antagligen genom slutsatser. Regeringen anser att det är angeläget att verka för bibehållet och enat internationellt tryck på Iran för att påverka Irans agerande i frågan.

8. ev. Irak

Diskussionspunkt.

Det är i skrivande stund oklart exakt vad ordförandeskapet vill inrikta diskussionen på. Punkten kan komma att strykas från dagordningen i det fall en ny regering inte har tillträtt. Rådet förväntas följa upp utvecklingen i Irak och upptrappningen av det sektaristiska våldet. Parlamentet öppnade den 16 mars och enligt konstitutionen skall en president, premiärminister och regering utses inom 60 dagar. Regeringsförhandlingarna fortsätter men präglas av betydande motsättningar. Den av Sverige föreslagna rapporten från EU:s missionschefer i Irak är under utarbetande, men förväntas inte presenteras förrän vid nästa GAERC.

Regeringen ser fortsatt med stor oro på utvecklingen i Irak. Den fördröjda regeringsbildningen har en negativ inverkan på den redan allvarliga säkerhetssituationen. En nationell samlingsregering är nödvändig för den fortsatta demokratiska processen och för att förbättra det irakiska folkets levnadsförutsättningar.

9. EU:s strategi för hållbar utveckling (SDS)

Diskussionspunkt.

Kommissionen lade den 13 december 2005 fram sitt förslag till översyn av EU:s strategi för hållbar utveckling (SDS). Förslagen i strategin omfattar åtgärder på sex prioriterade områden. Ordförandeskapet har för avsikt att basera diskussionen i allmänna rådet och yttre förbindelser på samma tre frågor som man avser att ställa i samtliga rådsformationer.

Regeringen anser generellt att kommissionens förslag ger en bra grund för förhandlingar men att det är önskvärt att i vissa delar förstärka och utveckla förslaget. Bland annat kan de globala frågorna - inklusive fattigdomsbekämpning - tydligare återspeglas i de andra fem huvudområdena. Regeringen vill se tydligare länkar mellan processer i EU i förhållande till FN och andra multilaterala fora som främjar hållbar utveckling regionalt och globalt. Hållbar produktion och konsumtion, energi, globalt kemikaliearbete och sanitet, samt nödvändigheten att ytterligare reformera den gemensamma jordbrukspolitiken är också viktiga

frågor att ta upp i ett globalt perspektiv. Vidare bör strategin lyfta fram betydelsen av EU:s handel med omvärlden och underlätta för utlandsinvesteringar.

Övriga frågor – FN-reformer

Rådet förväntas, på Sveriges begäran, diskutera den pågående FN-reformprocessen. Många viktiga frågor återstår att hantera under de kommande månaderna. Besluten att upprätta fredsbyggande kommissionen och MR-rådet måste följas upp och genomföras, förhandlingarna om utvecklingsfrågor och reformer av ECOSOC återstår att slutföra, och konsultationerna om den centrala frågan om managementreformer påbörjas nu i New York. Vidare blir upprättandet av en FN-strategi mot terrorism en prioriterad fråga de kommande månaderna. EU bör fortsätta att spela en viktig och konstruktiv roll i reformprocessen och föra dialog med andra regioner på hög politisk nivå. EU:s prioriteringar inför det fortsatta reformarbetet förväntas antas i rådsslutsatserna.

I anslutning till mötet

Samarbetsråd med Moldavien

Detta är det åttonde samarbetsrådet mellan EU och Moldavien. Trots de relativt positiva rapporter som Moldavien presenterat rörande genomförandet av handlingsplanen för ENP (Europeiska grannskapspolitiken) för EU-Moldavien är kommissionens bedömning något mer negativ. Regeringen delar kommissionens bedömning att Moldavien inte har uppnått de mål man åtagit sig och önskar se ytterligare ansträngningar framför allt vad det gäller bekämpandet av korruption, fördjupade rättsreformer och respekt för mänskliga rättigheter. Samarbetsrådet blir ett tillfälle för EU och Moldavien att föra en dialog om dessa frågor.

Associeringsråd med Libanon

Associeringsavtalet EU-Libanon trädde den 1 april 2006 ikraft efter att ha ratificerats av alla parter. Associeringsavtalet ersatte ett sedan 1977 existerande samarbetsavtal mellan EU och Libanon. Det första associeringsrådet EU-Libanon kommer därmed att hållas i anslutning till GAERC.

Rådet har förberetts med ett inom EU gemensamt utarbetat inledande EU-uttalande som reflekterar flera viktiga aspekter i EU:s relationer med Libanon. Uttalandet välkomnar bl.a. den politiska dialog som

institutionaliserats av associeringsrådet. Det tar upp vikten av respekt för mänskliga rättigheter och stöder Libanons suveränitet, oavhängighet och territoriella integritet. Uttalandet fastslår att en allomfattande och rättvis fred i Mellanöstern också måste inkludera Libanon och Syrien och uttrycker också vikten av att det ekonomiska och politiska reformprogram som överenskoms under Core Gruppmeeting i New York i september 2005 genomförs. I uttalandet hänvisas också till den handlingsplan för genomförandet av European Neighbourhood Policy vad gäller Libanon som håller på att utarbetas och som kan bli ett användbart verktyg för att stödja reformprocessen i landet.